Coimisiún na Scrúduithe Stáit
SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – ARDLEIBHÉAL
CUMADÓIREACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3:15–4:45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❐ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❐ Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.
- ❐ Bain úsáid as na cliatha folmha ar fud an fhreagarleabhair do shracobair.

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

SRACOBAIR

Freagair DHÁ cheist
Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C1 nó C2 nó C3.

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

- Lean ar aghaidh leis an oscailt thíos chun séis 16 bharra a dhéanamh.
- Cuir comharthaí seanma cuí (míriú agus dinimic) leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❒ óbó ❒ veidhlín ❒ trumpa ❒ fliúit

(40)

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Seo a leanas sliocht as an dán *An Díbirt go Connachta* le Feardorcha Ó Mealláin.

In ainm an Athar go mbuaidh,
in ainm an Mhic fuair an phian,
in ainm an Spioraid Naoimh le neart,
Muire's a Mac linn ag triall.

Cuireadh ceol leis an gcéad líne thíos.

• Cuir ceol leis na focail eile chun séis 16 bharra a dhéanamh.
(Ta cead agat níos mó ná an líon barraí seo a bheith ann agus bíodh modhnú san áireamh agat, más mian leat.)
• Cuir comharthaí seanma cuí (míriú agus dinimic) leis an tséis.

(40)

lch.	iom. reatha

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D’FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Tugtar mír oscailte gabhóide thíos.

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis 16 bharra a dhéanamh.
- Úsáid an fhoirm AA^1BB^1.
- Bíodh modhnú go dtí an ceannasach san áireamh agat ag pointe oiriúnach.
- Cuir comharthaí seanma cuí (míriú agus dinimic) leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❒ trumpa ❒ veidhlín ❒ corn ❒ fliúit

(40)

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C4 nó C5 nó C6.

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DORDNÓTAÍ Ó SHRAITH CORDAÍ

RÉAMHOBAIR

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit i mionghléas A i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	E C A	F D B	G♯ E C				D B G♯
Siombail an chorda	Am	B°	C⁺				G♯°
An uimhir Rómhánach	i	ii°	III⁺	iv	V	VI	vii°

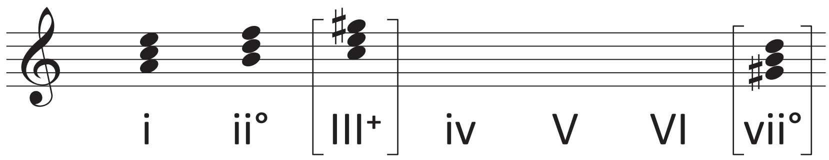

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Dordnótaí				
Cáilíocht na dordlíne				
Séis				

lch.	iom. reatha

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Ag baint úsáide duit as na cordaí a thaispeántar, cum nótaí séise agus dordnótaí chun an dréacht a chríochnú sa stíl a thugtar.

(60)

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUMADH D'FHONN A THUGTAR

RÉAMHOBAIR

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit i mionghléas G i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	D B♭ G	E♭ C A	F♯ D B♭				C A F♯
Siombail an chorda	Gm	A°	B♭⁺				F♯°
An uimhir Rómhánach	i	ii°	III⁺	iv	V	VI	vii°

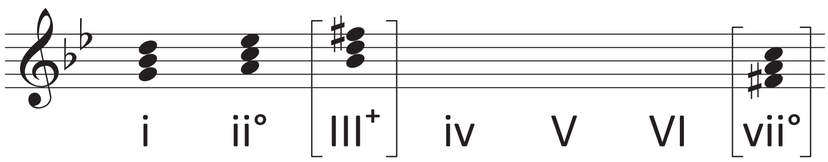

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Cordaí				
Cáilíocht na réimnithe cordaí				
Dordnótaí				
Cáilíocht na dordlíne				

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
• Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí corda oiriúnacha i stíl na hoscailte a thugtar.
• Ná bíodh an corda céanna agat sa suíomh céanna i mboscaí le hais a chéile.
• Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.

(60)

C.6 CUNTRA-SHÉIS NÓ FORSHÉIS AGUS TACA CORDÚIL A CHUR LE FONN A THUGTAR

RÉAMHOBAIR

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit i mórghléas D i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	A F♯ D		C♯ A F♯				G E C♯
Siombail an chorda	D		F♯m				C♯°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

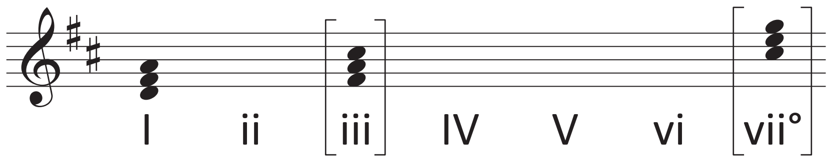

SRACOBAIR

DON SCRÚDITHEOIR

Cordaí				
Cáilíocht na réimnithe cordaí				
Forshéis				

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
• Cuir isteach comharthaí cordaí oiriúnacha sna boscaí atá ann dóibh.
• Lean le páirt na forshéise sa stíl a thugtar chun an dréacht a chríochnú.
• Ná bíodh an corda céanna agat sa suíomh céanna i mboscaí le hais a chéile.
• Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.

(60)

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

Leathanach bán

2018. M53T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – ARDLEIBHÉAL

ÉISTEACHT – ÁBHAR ROGHNACH (100 marc)

DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 5:00–5:45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC		
1–4			
IOMLÁN			
BÓNAS DON GHAEILGE			
MÓRIOM.			
GRÁD			

TREORACHA d'IARRTHÓIRÍ

- Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.
- Baileoidh an Feitheoir do thaifeadadh fuaime réamhullmhaithe don ábhar roghnach seo.

Freagair gach ceist.

1. Luaigh an teideal ar do thopaic Roghnach Éisteachta.

_ _

_ _

2. Liostaigh trí cinn de na foinsí a d'úsáid tú nuair a bhí staidéar á dhéanamh agat ar an topaic seo. Tá sonraí iomlána do chuid foinsí uile riachtanach. Má tá an t-idirlíon ar cheann de na foinsí agat, tabhair seoladh iomlán an tsuímh ghréasáin a d'úsáid tú le linn do thaighde.

(i) _

(ii) _

(iii) _

3. Ainmnigh cúig phíosa ceoil, chomh maith leis an gcumadóir nó leis an gceoltóir, a ndearna tú staidéar orthu mar chuid den ábhar roghnach seo agus atá ar an taifeadadh fuaime agat.

Píosa	Cumadóir nó Ceoltóir
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

4.(a) Sainaithin trí ghné shuntasacha ceoil den topaic atá roghnaithe agat.

(i) _

(ii) _

(iii) _

(b) Tabhair cuntas ar do thopaic roghnaithe agus déan cinnte de

- go ndéanann tú cur síos ar na trí ghné cheoil atá sainaitheanta thuas agat
- go dtaispeánann tú conas atá na trí ghné atá roghnaithe agat, agus gnéithe ceoil eile, i láthair sa cheol a bhfuil staidéar déanta agat air don ábhar roghnach seo
- go dtagraíonn tú do na sleachta ceoil uile atá ar do thaifeadadh
- go gcuireann tú san áireamh an chaoi a ndeachaigh an topaic roghnaithe i bhfeidhm ort féin.

Leathanach bán

2018. M52T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – ARDLEIBHÉAL
ÉISTEACHT – CROÍCHÚRSA (100 marc)
DÉARDAOIN 21 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1:30–3:00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

C	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
BÓNAS DON GHAEILGE				
MÓRIOM				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❒ Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an sliocht trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, cuir in iúl don fheitheoir láithreach bonn é.
- ❒ Éist go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.
- ❒ Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna ina bhfuil rogha, cuir tic sa bhosca cuí.
- ❒ Tá leathanaigh don tsracobair san áireamh sa fhreagarleabhar seo.

C. 1 Ceithre shliocht as *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1 den chéad uair. Freagair (i) agus (ii).

(i) Is é an téama ar bhfuil an tséis a chloistear i dtús an tsleachta bunaithe ná

❐ téama an Ghrá ❐ téama an Achrainn ❐ téama Friar Lawrence

(ii) Is as an gcuid seo a baineadh an sliocht

❐ an Foilsiú ❐ an Fhorbairt ❐ an tAthfhoilsiú

Sliocht 1 den dara huair. Freagair (iii).

(iii) Tá dialóg ainteafanúil ina gné den ceol sa sliocht seo.

Mínigh dialóg ainteafanúil agus tú ag tagairt don cheol a chloistear sa sliocht seo.

____

____

____

Sliocht 1, a sheinnfear dhá uair eile. Freagair (iv).

(iv) Tá an chéad dá bharra den tséis priontáilte thíos. Cuir isteach na ceithre nóta atá ar iarraidh sna barraí 3-4 atá marcáilte le **X** ar an scór.

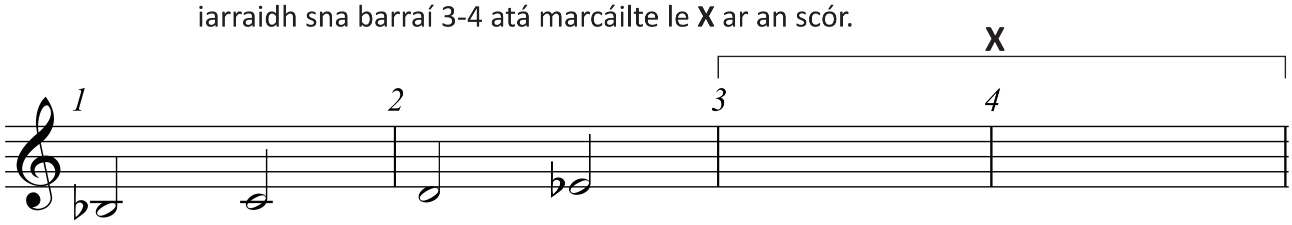

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(i) Déan cur síos ar dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i Sliocht 1. Déan tagairt don dá shliocht i do fhreagra.

1ú difríocht: ______________________________________

____

2ú difríocht: ______________________________________

____

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire.

(i) Is orthu seo a sheinntear an tséis ag an tús:

☐ coirn, cláirnéidí agus basúin

☐ trumpa, fliúit agus veidhlíní

☐ dordveidhilí agus olldoird

(ii) Tá tonúlacht an cheoil sa sliocht seo

☐ mór ☐ mion ☐ atonúil

(iii) Sainaithin dhá ghné den cheol a chloistear sa sliocht seo.

1. ____

2. ____

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

(i) Cé acu ceann de na rithimí seo a leanas a chloistear go ciúin sa chúlra?

☐ 𝄽 ♩ 𝄽 ♩ ☐ ♩ 𝄽 ♩ 𝄽 ☐ ♩ ♩ ♩ ♩

(ii) Déan cur síos ar dhá ghné den cheol a chloistear go díreach i ndiaidh an cheoil sa sliocht seo in *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet*.

Gné 1: ____

____

Gné 2: ____

____

(25)

C. 2 Sliocht as *Bohemian Rhapsody* le Freddie Mercury a sheinntear trí huaire.

- Tá na liricí priontáilte thíos.

Line 1	Is this the real life? Is this just fantasy?
Line 2	Caught in a landslide, No escape from reality.
Line 3	Open your eyes, Look up to the skies and see.
Line 4	I'm just a poor boy, I need no sympathy.
Line 5	Because I'm easy come, easy go, little high, little low.
Line 6	Any way the wind blows doesn't really matter to me, to me.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Sainaithin dhá ghné den cheol gutha sna línte 1–2.

1. ____

2. ____

(ii) Déan cur síos ar ghné amháin den tionlacan i líne 3.

____

____

(iii) Tá sé seo ina gné den ceol i líne 5:

❐ aithris ❐ gluaiseacht chrómatach ❐ tríphléadaigh

(iv) Sainaithin sampla amháin den fhocaldathú mar a chloistear sa sliocht seo é agus déan cur síos air.

____

____

(v) Déan cur síos ar dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol sa rannóg cheoldrámata de *Bohemian Rhapsody*. Bíodh tagairt agat don dá rannóg i do fhreagra.

1ú difríocht: ____

____

2ú difríocht: ____

____

(10)

lch.	iom. reatha

C. 3 Sliocht as *Ceathairéad Pianó Uimh.1* le Gerald Barry, a sheinntear trí huaire.

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Ainmnigh na huirlisí a sheinntear sa sliocht seo.

_ _

Seinntear an ceol ***mp*** *senza vib*. Mínigh ***mp*** *senza vib*.

_ _

(ii) Tá breac-scór de na barraí 1-6 den sliocht priontáilte thíos.
Cuir isteach na hamchomharthaí atá ar iarraidh sna barraí 4 agus 5.

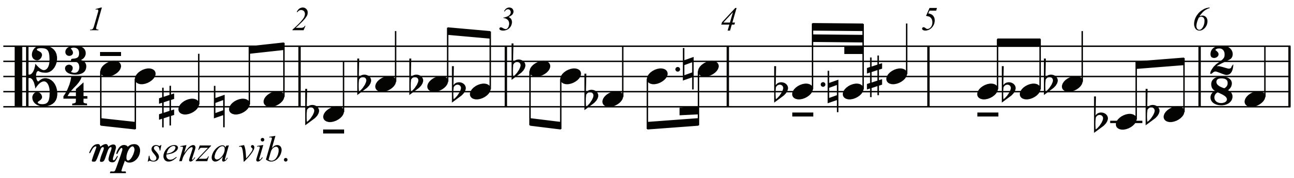

(iii) Déan cur síos ar uigeacht an cheoil a chloistear sa sliocht seo.

_ _

_ _

(iv) Déan cur síos ar dhá shlí a bhfuil an t-ábhar téamach a chloistear sa sliocht seo éagsúil leis an gcéad uair a chloistear é sa cheathairéad seo. Bíodh tagairt agat don dá rannóg i do fhreagra

	An sliocht seo	An rannóg níos túisce
1ú difríocht		
2ú difríocht		

(v) Seachas an uigeacht, déan cur síos ar ghné amháin de stíl Gerald Barry mar a chloistear ina *Cheathairéad Pianó Uimh.1* í.

_ _

_ _

(10)

C. 4 Dhá shliocht as Cantáid *Jesu, der du meine Seele* le J.S. Bach.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(i) Sainaithin an cineál gutha a chloistear sa sliocht seo. ___________________

(ii) Sainaithin dhá ghné de líne an ghutha a chloistear sa sliocht seo.

1. ____

2. ____

(iii) Sainaithin gné amháin den tionlacan a chloistear sa sliocht seo.

____

(iv) Sainaithin an dúnadh a chloistear ag deireadh an tsleachta seo. ______________

(v) Baineadh an sliocht seo as

❒ áiria ❒ reacaireacht ❒ cór

Tabhair cúis le do rogha.

____

____

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(vi) Tá an ceol sa sliocht seo níos drámata ná an ceol i Sliocht 1. Mínigh an chúis atá leis sin agus conas a bhaintear amach sa cheol é.

____

____

____

(10)

lch.	iom. reatha

Leathanach bán

C. 5 Ceol Gaelach. Freagair **A** agus **B**. Tabhair faoi deara go bhfuil rogha ceisteanna in **B**.

A. Cloisfidh tú trí shliocht, gach ceann díobh á sheinm trí huaire.

• Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1. Véarsa as *An Bonnán Buí.*

(i) Sainaithin an stíl amhránaíochta sa sliocht seo. _______________________________

(ii) Sainaithin trí ghné den stíl amhránaíochta seo mar a chloistear sa sliocht seo iad.

1. ____

2. ____

3. ____

(iii) Is í foirm an véarsa ná ☐ AABB ☐ ABAB ☐ AABA

Sliocht 2. Sliocht as *Coinséartó Uí Chearbhalláin.*

(i) Sainaithin trí uirlis éagsúla ar a gcloistear an tséis á seinm sa sliocht seo.

1. _______________ 2. _______________ 3. _______________

(ii) Is gné den cheol sa sliocht seo

☐ 7ach maol ☐ scála mantach ☐ an nóta deireanach athdhéanta

(iii) Deirtear go minic gur sa stíl Bharócach atá *Coinséartó Uí Chearbhalláin*. Sainaithin dhá ghné den cheol a chloistear sa sliocht seo a thacaíonn leis an ráiteas sin.

1. ____

2. ____

Sliocht 3

Sa sliocht seo, cloistear trí dhamhsa éagsúla bunaithe ar an bhfonn *Drops of Brandy*. I gcás gach ceann acu, sainaithin an cineál damhsa agus tabhair an t-amchomhartha agus barra rithime amháin a bhaineann leis.

	An cineál damhsa	An t-amchomhartha	Barra rithime
Damhsa 1			
Damhsa 2			
Damhsa 3			

B. Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

(i) Déan plé ar thraidisiún amhránaíochta na hÉireann.

(ii) Agus tú ag tagairt do stíleanna réigiúnacha, pléigh cuid de na hathruithe a tharla i gceol traidisiúnta na hÉireann san fhichiú haois.

(iii) Déan cur síos ar an gceol a sheinneann grúpa/banna iomráiteach agus ina bhfuil cumasc de cheol traidisiúnta na hÉireann agus de stíl eile cheoil.

(iv) Déan plé ar an méid a chuir duine de na bailitheoirí móra sa 19ú haois le caomhnú cheol traidisiúnta na hÉireann.

Cuir in iúl cén cheist a roghnaigh tú (i) ☐ (ii) ☐ (iii) ☐ (iv) ☐

(25)

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar shleachta ceoil as *E.T. Flying Theme* le John Williams.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire.

(i) Sainaithin dhá ghné den cheol a chloistear sa sliocht seo.

❒ sioncóipiú ❒ nótaí athdhéanta ❒ athruithe gléis

❒ tríphléadaigh ❒ scálaí suas ar ghaothuirlisí adhmaid ❒ *pizzicato*

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.
Tá breac-scór de na barraí 1–4 sa sliocht seo priontáilte thíos. Freagair (i) agus (ii).

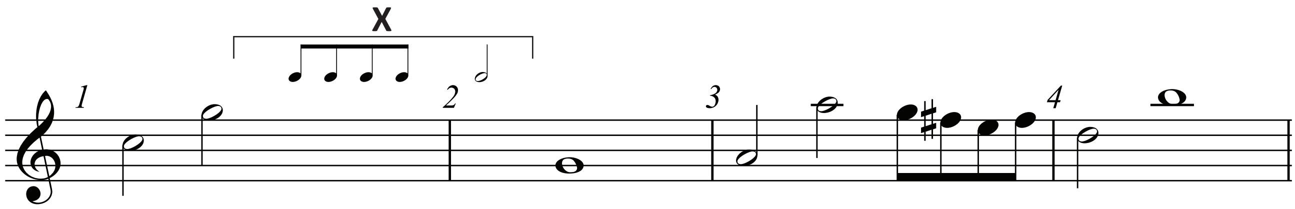

(i) Cuir isteach na cúig nóta atá ar iarraidh ag **X** ar an scór.

(ii) Is é an t-amchomhartha atá ar iarraidh ag tús an scóir ná

❒ $\frac{4}{4}$ ❒ $\frac{6}{8}$ ❒ $\frac{3}{2}$

Sliocht 2, a sheinnfear dhá uair eile. Freagair (iii).

(iii) Déan cur síos achomair ar dhá ghné den tionlacan, mar a chloistear sa sliocht seo é.

1. _

_ _

2. _

_ _

lch.	iom. reatha

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire.

Déan cur síos ar dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i Sliocht 2. Bíodh tagairt agat don dá shliocht i do fhreagra.

	An sliocht seo	Sliocht 2
1ú difríocht		
2ú difríocht		

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

An rannóg dheireanach den *E.T. Flying Theme* le John Williams atá le cloisteáil sa sliocht seo. Déan cur síos ar dhá shlí a n-úsáideann an cumadóir an cheolfhoireann chun ciall do bhuaic a bhaint amach sa sliocht seo.

1. ____

____

____

2. ____

____

____

(20)

Tá trí nóiméad agat chun an scrúdpháipéar a chríochnú.

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

SRACOBAIR

Leathanach bán